

Programma lezingen '24/'25 Natuurmuseum Brabant

elke tweede dinsdag van de maand van oktober t/m maart

Lezingen in Natuurmuseum Brabant

Natuurmuseum Brabant, KNNV Tilburg, Astronomische Vereniging Wega Tilburg en Nederlandse Archeologie Vereniging Midden-Brabant bundelen hun krachten in een reeks afwisselende, gratis lezingen, volgens het concept "elke tweede dinsdag van de donkere maanden". De verenigingen organiseren sprekers uit hun vakgebied, het museum biedt een passende plek.

Ook dit seizoen staan er weer zes heel verschillende avonden met actuele en boeiende onderwerpen op het programma. Alle lezingen starten om 20.00 uur in het museumtheater, het museumcafé is vanaf 19.30 uur geopend. En de toegang blijft ook dit jaar **gratis!**

Natuurmuseum Brabant | Spoorlaan 434 | Tilburg

Programma

08-10 **Harrie Eijsbouts**
Leven buiten onze aarde?

12-11 **Ton Popelier & Bart van Ekkendonk**
De terugkeer van de wolf

10-12 **Paul van Wielink**
Planten en hun belagers

14-01 **André van Eck**
Insectenonderzoek in Mongolië

11-02 **Wim Holwerda**
Sterrenbeelden

11-03 **Eckart Heunks**
De ontwikkeling van het landschap sinds het Holoceen

"In 1991 werd de eerste planeet ontdekt die draait om een andere ster en inmiddels zijn er al duizenden planeten ontdekt buiten ons zonnestelsel. Zijn er kansen op leven binnen ons eigen zonnestelsel, en welk leven dan?"

Lezing: Leven buiten onze aarde? op 8 oktober

"Vijf jaar geleden was het een mijlpaal: de wolf was terug in Nederland! Het begon op de Veluwe, inmiddels heeft ook Brabant steeds meer met dit legendarische roofdier te maken. Zijn terugkeer roept zeer tegenstrijdige en emotionele reacties op."

Lezing: De terugkeer van de wolf op 11 november

"Door de verschillende sterrenbeelden te leren (her)kennen kun je makkelijk de weg aan de nachtelijke hemel vinden. Maar het roept ook vragen op: waar komen onze sterrenbeelden bijvoorbeeld vandaan en sinds wanneer kennen we ze?"

Lezing: Sterrenbeelden op 11 februari

Lezingen 2024/2025

Leven buiten onze aarde?

Harrie Eijsbouts

We vragen het ons allemaal wel eens af: kan ik niet verhuizen naar een andere planeet? Hoe realistisch is dat eigenlijk? Harrie Eijsbouts, vrijwilliger bij de Jan Paagman Sterrenwacht in Asten, neemt ons voor de beantwoording van deze vragen eerst mee naar het ontstaan van het leven op onze eigen Aarde, zo'n 4,6 miljard jaar geleden. Na ongeveer een miljard jaar kwam er zeer primitief leven in onze aardse oceanen, dat zich evolueerde tot het huidige planten, dieren en microbenrijk. In 1991 werd de eerste planeet ontdekt die draait om een andere ster en inmiddels zijn er al duizenden planeten ontdekt buiten ons zonnestelsel. Zijn er kansen op leven binnen ons eigen zonnestelsel, en welk leven dan?

08.10

De terugkeer van de wolf

Ton Popelier, Bart van Ekkendonk

Vijf jaar geleden was het een mijlpaal: de wolf was terug in Nederland! Het begon op de Veluwe, inmiddels heeft ook Brabant steeds meer met dit legendarische roofdier te maken. Zijn terugkeer roept zeer tegenstrijdige en emotionele reacties op. Natuurliefhebbers zijn euforisch; schapenhouders vrezen voor het einde van hun broodwinning/hobby. "Ze horen hier niet thuis, geen schaap is meer veilig" versus "Schapenhouders schreeuwen moord en brand, maar doen niets". Stof genoeg dus voor een boeiende lezing. Waar komen deze wolven vandaan? Liggen er kansen voor de diersoort in onze provincie of moet alles op alles gezet worden om wolven te verdrijven? Zijn schapenhouders bij voorbaat kansloos of zijn er mogelijkheden om hun dieren te beschermen?

12.11

Planten en hun belagers

Paul van Wielink

Er zijn ruim 1.000 soorten planten in Nederland en nog veel meer organismen die ervan leven: bacteriën, schimmels, aaltjes, mijten en allerlei insecten. Deze laatste zijn de hoofdrolspelers in het verhaal van Paul van Wielink; met name de heel bijzondere interacties, zoals gallen en bladmineerders. De lezing bestaat uit twee gedeeltes: voor de pauze een inleiding over de verschillende vormen en het herkennen van aantastingen van planten. Na de pauze wordt er specifiek ingegaan op de belagers van de eik. Specifieke vragen hierover? Geef ze door, dan zoekt Paul een antwoord!

10.12

Insectenonderzoek in Mongolië

André van Eck

André van Eck is inmiddels zesmaal op insectenexpeditie geweest in Mongolië. Hij raakte gefascineerd en richtte zijn stichting BioMongol Foundation op, die bijdraagt aan het behoud van de biodiversiteit in Mongolië door middel van entomologisch onderzoek. Tijdens deze lezing vertelt hij over de verschillende expedities, waaraan ook leden van onze KNNV-afdeling hebben deelgenomen. Deze lezing geeft een indruk van de diverse landschappen in Mongolië, maar kaart ook de uitdagingen en bedreigingen aan waarmee het land te kampen heeft. Natuurlijk ontbreken de fraaie plaatjes (en filmpjes!) niet!

14.01

Sterrenbeelden

Wim Holwerda

Als je de sterrenhemel interessant vindt, kom je al snel in aanraking met sterrenbeelden. Door de verschillende sterrenbeelden te leren (her)kennen kun je makkelijk de weg aan de nachtelijke hemel vinden. Maar het roept ook vragen op: waar komen onze sterrenbeelden bijvoorbeeld vandaan en sinds wanneer kennen we ze? Welke rol heeft de mythologie gespeeld bij het ontstaan van de sterrenbeelden? Wanneer kunnen we de verschillende sterrenbeelden het beste zien aan de hemel? Ook interessant is om te zien hoe in andere culturen naar de sterrenhemel wordt gekeken. Behalve dit alles geeft Wim ook nog een aantal praktische tips en handige hulpmiddelen.

11.02

De ontwikkeling van het landschap sinds het Holoceen

Eckhart Heunks

Landschapsarchitect Eckhart Heunks schetst in zijn lezing een regio-specifiek en gedetailleerd beeld van de aardkundige ontwikkelingen in onze omgeving. Tijdens archeologisch onderzoek in onze gemeente is de afgelopen twintig jaar structureel aandacht besteed aan de aardkundige aspecten van het landschap. Door te letten op de vormingsprocessen van het landschap, de bodemprocessen die erin hebben plaatsgevonden en de hydrologische ontwikkelingen gedurende het Holoceen kunnen we het ontstaan van het landschap steeds beter begrijpen. En er een boeiende lezing over organiseren!

11.03

